

Долгерт В. В.,
аспірант

Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень
імені В.К. Мамутова Національної академії наук України»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-3792-6320>

ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО ДОГОВОРУ ЯК ЛОКАЛЬНОГО АКТУ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. Стаття присвячена дослідженню особливостей формування змісту внутрішньогосподарського договору, визначенню його функцій та з'ясуванню його особливостей як локального акту у системі локального правового регулювання діяльності підприємства. Аргументовано, що розкриття вказаних питань матиме позитивний вплив на правову визначеність у сфері локальної нормотворчості, що дасть змогу чітко визначити сфери та межі застосування внутрішньогосподарського договору, а також його функціональне призначення, що дозволить уникнути колізій в ситуації застосування різних видів локальних актів.

Встановлено, що внутрішньогосподарський договір вирізняється з поміж інших локальних актів підприємства особливим способом формування свого змісту, що обумовлено його специфічною формою. З'ясовано, що зміст внутрішньогосподарського договору формується в результаті узгодження волі двох або більше сторін, а відтак зроблено висновок, що він відноситься до групи багатосторонніх локальних актів.

Виявлено, що на відміну від трудового договору щодо внутрішньогосподарського договору питання формування змісту не регламентовані нормами чинного законодавства України, а відтак станом на сьогодні підприємства мають врегульовувати їх самостійно. Визначено, що при формуванні змісту внутрішньогосподарського договору важливо враховувати особливості, пов'язані зі специфікою його функціонального призначення, а саме: 1) формування змісту такого договору відбувається не лише шляхом узгодження волі сторін, а й з врахуванням корпоративних цілей підприємства, його внутрішніх політик, локальних актів та управлінських рішень; 2) процедура погодження умов внутрішньогосподарського договору крім етапів оферти та акцепту, що притаманно господарському договору, може мати ще етапи погодження положень договору з органами управління підприємством, іншими структурними одиницями тощо.

Запропоновано в межах окремого закону, що врегульовуватиме сферу локальної нормотворчості визначити примірні форми внутрішньогосподарських договорів в яких зокрема буде встановлені й їх істотні умови. З'ясовано, що істотні умови будуть залежати від конкретного виду договору та його функціонального призначення. Зроблено висновок, що єдиною спільною істотною умовою для них буде умова про предмет договору, а всі інші умови будуть похідними від конкретного предмету.

Визначено, що внутрішньогосподарський договір виконує загальні функції до яких відносяться: ініціативна, програмно-координаційна, інформаційна, правозахисна, а також специфічні функції до яких відносяться: стратегічна, правореалізаційна, координаційно-організаційна

та функція правового інструменту (засобу) децентралізованого планування.

Ключові слова: сталий розвиток, ESG, сталі інвестиції, локальний акт, внутрішньогосподарський договір, функції, зміст, істотні умови.

Постановка проблеми. Підходи сталості набувають дедалі більшої популярності в різноманітних сферах життєдіяльності, зокрема і у сфері господарювання. За даними розміщеними на сайті The United Nations Global Leadership and ESG Programme у 2026 році статистика ESG та показники сталого розвитку стали основним компасом для глобальних інвестицій та корпоративної стратегії [1]. Для України можливість залучення сталих інвестицій є особливо важливою як в умовах війни, так і в умовах повоєнного відновлення. В той же час, Center of Sustainability and Excellence аналізуючи тенденції в сфері ESG на 2026 рік приходить до висновку, що Європейська комісія буде зосереджуватися на якості процедури впровадження ESG, а не на кількості відповідних правил. При цьому від компаній очікується, що вони будуть більш активно впроваджувати принципи сталого розвитку на практиці за допомогою систем, механізмів контролю та звітності [2]. Відтак на даному етапі розвитку концепції сталого розвитку відбувається поступове зміщення фокусу з її врегулювання на макроекономічному рівні до створення ефективних механізмів впровадження підходів сталості на рівні мікроекономічному.

Загальновідомим є те, що підприємство регулює правовідносини, які виникають в рамках його господарської діяльності зокрема за допомогою локальної нормотворчості. Через систему відповідних локальних актів з поміж іншого врегульовується розвиток підприємства на умовах сталості, а також відбувається конкретизація процесів реалізації підходів ESG, визначаються відповідальні особи, встановлюються механізми контролю тощо. Особливе місце в системі вказаних локальних актів займає внутрішньогосподарський договір, оскільки завдяки своїй специфічній формі він дозволяє забезпечити узгодження між собою інтересів підприємства та його структурних підрозділів, а також дає можливість закріпити їх взаємні права та обов'язки, що робить процедуру впровадження різноманітних практик на підприємстві, зокрема і сталого розвитку, більш глибокою та комплексною.

З урахуванням наведеного **актуальним** є дослідження особливостей внутрішньогосподарського договору, адже це дасть змогу сформулювати цілісне уявлення про його правову природу та функціональне призначення як локального акту у системі локального правового регулювання діяльності підприємства.

Стан дослідження. Питання внутрішньогосподарського договору розглядалися у працях вчених господарників, а саме В. К. Мамутова, О. А. Осінської, Л. Я. Пилипенка та М. П. Руденка. Загальні питання локальних актів у сфері трудового права ґрунтовно розкрили С. С. Лукаш, В. В. Сичова та С. І. Сіроха. Разом з тим, поза їх увагою залишилося розкриття особливостей внутрішньогосподарського договору в розрізі забезпечення сталого розвитку підприємства.

Метою цієї статті є дослідження особливостей формування змісту внутрішньогосподарського договору, визначення його функцій та з'ясування його особливостей як локального акту у системі локального правового регулювання діяльності підприємства.

Виклад основного матеріалу. Попри те, що концепція внутрішньогосподарського договору має тривалу історію становлення, яка розпочалася ще до проголошення незалежності України, в сучасних умовах досі відсутнє розуміння його особливостей як локального акту у системі локального правового регулювання діяльності підприємства. Висвітлення вказаних питань матиме позитивний вплив на правову визначеність, яка на думку Д. Ю. Мерцалова «сприяє коректному тлумаченню та застосуванню правових норм, що гарантує правову стабільність у суспільстві» [3]. Належний рівень правової визначеності у сфері локальної нормотворчості дасть змогу чітко визначити сфери та межі застосування внутрішньогосподарського договору, а також його функціональне призначення, що дозволить уникнути колізій в ситуації застосування різних видів локальних актів.

Внутрішньогосподарський договір принципово відрізняється від інших локальних актів підприємства за способом формування його змісту – це обумовлено його особливою формою. Порядок формування змісту локального акту відображає механізм виникнення локального регулювання та висвітлює характер волевиявлення, що покладений в його основу.

С. І. Сіроха справедливо вказує, що «на сучасному етапі розвитку суспільства локальний нормативно-правовий акт, ухвалений в організації, є самостійним джерелом трудового права, результатом правотворчості трудового колективу й роботодавця (їхніх представників), що містить обов'язкові правила поведінки (локальні норми). Проте основним суб'єктом локальної нормотворчості є роботодавець, який може (а в окремих випадках зобов'язаний) ухвалювати локальні нормативні акти в межах своєї компетенції» [4, с. 49]. Вказане свідчить про те, що зміст локальних актів часто формується в односторонньому порядку – роботодавцем, або ж якщо висловитися по іншому органами управління підприємством. До таких локальних актів можна віднести статут, положення, правила, накази, інструкції.

В свою чергу, внутрішньогосподарський договір відноситься до іншої групи локальних актів, формування змісту яких є результатом узгодження волі двох або більше сторін. Тут варто додати, що до цієї групи крім внутрішньогосподарського договору відноситься також колективний договір. Можна констатувати, що за способом формування змісту локальні акти можуть бути односторонніми та багатосторонніми.

Доцільно зазначити, що попри спільний критерій способу формування змісту, внутрішньогосподарський договір та колективний договір мають відмінності і по конкретній процедурі формування їх змісту, і по суб'єктам, що такий зміст формують. Для колективного договору вказані питання врегульовані на

законодавчому рівні. Так, ст. 14 Кодексу законів про працю України, а також Розділом II Закону України «Про колективні угоди та договори» від 23.02.2023 № 2937-IX визначена особлива процедура формування змісту колективного договору, а саме колективні переговори. Відповідно до ст. 9 вказаного Закону «право на ведення переговорів і укладення колективних угод та договорів надається сторонам соціального діалогу, склад яких визначається відповідно до законодавства про соціальний діалог» [5]. В свою чергу ст. 4 Закону України «Про соціальний діалог» від 23.12.2010 № 2862-VI визначає, що до сторін соціального діалогу на локальному рівні відносяться «сторона працівників, суб'єктами якої є первинні профспілкові організації, а в разі їх відсутності – вільно обрані для ведення колективних переговорів представники (представник) працівників; сторона роботодавця, суб'єктами якої є роботодавець та/або уповноважені представники роботодавця» [6].

Аналогічні питання стосовно внутрішньогосподарського договору не регламентовані нормами чинного законодавства України, а відтак станом на сьогодні підприємства мають врегульовувати їх самостійно. Втім, при формуванні змісту внутрішньогосподарського договору важливо враховувати особливості, пов'язані зі специфікою його функціонального призначення.

По-перше, сторони внутрішньогосподарського договору, а саме підприємство та його структурні підрозділи, здійснюють взаємодію між собою виключно в рамках внутрішніх організаційно-господарських відносин. Тому формування змісту такого договору відбувається не лише шляхом узгодження волі сторін, а й з врахуванням корпоративних цілей підприємства, його внутрішніх політик, інших локальних актів та управлінських рішень, зокрема але не виключно й тих, що стосуються сталого розвитку. По-друге, процедура погодження умов внутрішньогосподарського договору може передбачати крім класичних етапів оферти та акцепту, що притаманно господарському договору, ще й інші етапи на яких відбувається погодження положень договору з органами управління підприємством, іншими структурними одиницями тощо.

Крім того, варто зауважити, що ані на доктринальному, ані на законодавчому рівнях не визначені істотні умови внутрішньогосподарського договору. Така ситуація призводить до того, що сторони договору позбавлені чітких орієнтирів щодо кола умов, які мають бути обов'язково врегульовані при його укладенні. Це є частиною ширшої проблеми про яку пише Т. Г. Попович, а саме в своєму дослідженні вона відзначає, що зараз вітчизняне законодавство не містить чітких вимог до локальних актів корпорацій та зауважує, що «вирішення цієї проблеми вбачається у розробці та прийнятті спеціального закону про локальні акти юридичних осіб, який би рамково визначав би перелік обов'язкових локальних документів для різних організаційно-правових форм, закріплював вимоги до їх змісту, структури й відповідності законодавству, установлював процедури прийняття, зміни та скасування локальних актів та закріплював основні принципи корпоративного комплаєнсу. Цей закон чи інший нормативно-правовий акт не має бути занадто деталізованим та має допускати саморегулювний елемент» [7, с. 55]. З наведеними пропозиціями можна погодитися та слід відзначити, що у відповідному законі також можуть бути врегульовані питання пов'язані з внутрішньогосподарським договором. Втім вказаний підхід потрібно застосовувати із обережністю, щоб не зробити механізм локальної нормотворчості занадто зарегульо-

ваним. Адже тоді втратиться одна з основних переваг локальної нормотворчості, що дозволяє підприємству хоч і в межах законодавчої рамки, але самостійно врегульовувати питання, що не можуть бути врегульовані державою, або ж з боку держави їх врегулювання є не доцільним.

Вбачається, що м'яке врегулювання сфери локальної нормотворчості на законодавчому рівні можна впровадити застосовуючи механізм, що був передбачений в нині скасованому Господарському кодексі України, а саме в його ст. 179 йшлося про те, що «при укладенні господарських договорів сторони можуть визначати зміст договору на основі примірних договорів, рекомендованих органом управління суб'єктам господарювання для використання при укладенні ними договорів, коли сторони мають право за взаємною згодою змінювати окремі умови, передбачені примірним договором, або доповнювати його зміст» [8]. Хоча наразі вказана норма права й втратила свою чинність однак передбачена нею конструкція досі використовується на практиці, так до прикладу Правилами роздрібного ринку електричної енергії, що затверджені Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 14.03.2018 № 312 затверджено примірний договір про постачання електричної енергії споживачу та примірний договір споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії малою системою розподілу [9].

За аналогією із затвердженням примірних договорів, в рамках відповідного закону, що врегульовуватиме питання пов'язані з локальною нормотворчістю доцільно було б передбачити примірні форми локальних актів для підприємства. З одного боку, за такого підходу процес локальної нормотворчості не буде піддаватися жорсткому регулюванню з боку держави, а з іншого боку підприємства матимуть відповідні зразки локальних актів на які можна буде орієнтуватися в своїй господарській діяльності. Видається доречним визначити серед них й зразки внутрішньогосподарських договорів, в яких з поміж іншого будуть окреслені їх істотні умови.

Словосполучення «внутрішньогосподарські договори» у вищенаведеному абзаці застосоване у множині не дарма. Так, бачиться, що визначити єдині істотні умови для внутрішньогосподарського договору взагалі є не можливим з огляду на те, що існує велика кількість різновидів такого договору, що обумовлено відмінностями в їх функціональному призначенні. До прикладу, С. Д. Марченко в своєму історичному дослідженні, що присвячене сільському господарству України у 80-х роках 20-го століття, описує внутрішньогосподарські орендні та підрядні відносини, що врегульовувалися відповідними договорами [10, с. 48]. Цілком можливо припустити, що в рамках внутрішньогосподарських договорів можуть врегульовуватися взаємовідносини їх суб'єктів також і щодо інших сфер діяльності – надання послуг, здійснення перевезення, поставки тощо. Відтак визначити єдині істотні умови для таких внутрішньогосподарських договорів було б так само помилково, як визначити єдині істотні умови для зовнішніх договорів поставки, оренди, підряду, що використовуються між суб'єктами господарювання в рамках господарсько-виробничих відносин.

Отже істотні умови внутрішньогосподарських договорів будуть відрізнятися в залежності від їх видів. Єдиною спільною істотною умовою для них буде умова про предмет договору, а всі інші умови будуть похідними від конкретного предмету – до прикладу, строк та ціна робіт для внутрішньогосподарського

договору яким врегульовуватиметься виконання підрядних робіт, або ціна послуг та строк їх надання для внутрішньогосподарського договору яким врегульовуватиметься надання послуг.

Крім вищеописаного, особливості внутрішньогосподарського договору можуть бути з'ясовані через розкриття його функцій, оскільки це дасть змогу з'ясувати специфіку впливу такого договору на внутрішні організаційно-господарські правовідносини.

В. С. Щербина вирізняє загальні функції договору до яких він відносить ініціативну, програмно-координаційну, інформаційну, гарантійну, правозахисну, а також визначає специфічні функції господарського договору до яких він відносить те, що договір здійснює правове забезпечення економічних потреб, а також є правовим засобом реалізації державних замовлень та правовим інструментом децентралізованого планування [11, с. 304–305]. З впевненістю можна стверджувати, що внутрішньогосподарському договору притаманні практично всі наведені загальні функції господарського договору.

Так, його ініціативна функція проявляється в тому, що внутрішньогосподарський договір є результатом ініціативи сторін по узгодженню їх волі та врегулювання внутрішніх організаційно-господарських правовідносин. Програмно-координаційна функція знаходить своє відображення в тому, що сторони договору координують в його рамках порядок своєї взаємодії задля досягнення мети договору. Інформаційна функція полягає в тому, що у внутрішньогосподарському договорі закріплюються відомості про права та обов'язки сторін, порядок їх взаємодії, строки виконання робіт чи надання послуг, а також інші істотні умови, що визначають правове становище учасників відповідних відносин. Правозахисна функція відображається в можливості використовувати стороною положень договору для застосування певних заходів впливу до іншої сторони, у разі невиконання або неналежного виконання договору. Єдиною із наведених загальних функцій, що не проявляється у внутрішньогосподарському договорі є гарантійна функція, оскільки до відносин між його сторонами не можуть бути застосовані традиційні способи забезпечення виконання зобов'язань, такі як застава, завдаток, неустойка тощо.

Щодо специфічних функцій господарського договору запропонованих В. С. Щербиною, а саме функцій правового забезпечення економічних потреб та правового засобу реалізації державних замовлень, необхідно вказати, що вони не є характерними для внутрішньогосподарського договору. Наведені функції стосуються взаємовідносин підприємства з державою, тоді коли в рамках внутрішньогосподарського договору врегульовуються внутрішні організаційно-господарські правовідносини між підприємством та його структурними підрозділами, або безпосередньо між його структурними підрозділами. Що стосується специфічної функції правового інструменту (засобу) децентралізованого планування, то бачиться, що вона безпосередньо проявляється при використанні внутрішньогосподарського договору з огляду на те, що він виступає засобом конкретизації та реалізації планових показників діяльності підприємства на рівні його структурних підрозділів, що саме по собі є проявом елементів децентралізації в господарській діяльності підприємства.

Варто виділити й інші специфічні функції внутрішньогосподарського договору. Вітчизняні вчені економісти вказують, що «внутрішньоекономічний розрахунок як інструмент управління виконує стратегічну функцію: він не лише контролює витрати та доходи підрозділів, а й забезпечує мотивацію пер-

соналу через систему матеріального стимулювання, підвищує інвестиційну привабливість підприємств ГРБ та створює основу для диверсифікації послуг (кейтеринг, доставка, коворкінг, SPA тощо)» [12, с. 403]. Зважаючи на те, що внутрішньогосподарський розрахунок може бути складовою частиною внутрішньогосподарського договору, то відповідно можна зробити висновок, що і він безпосередньо виконує вказану стратегічну функцію. При цьому, бачиться, що така функція є більш широкою та проявляється ще й у тому, що за допомогою внутрішньогосподарського договору загалом забезпечується реалізація стратегічних цілей підприємства шляхом правового оформлення механізмів його взаємодії зі своїми структурними підрозділами, або організації взаємодії між останніми, що необхідні для досягнення запланованих показників господарської діяльності. До прикладу в межах політики сталого розвитку підприємства, що є одним зі стратегічних елементів господарської діяльності, внутрішньогосподарський договір може використовуватися для закріплення обов'язків підприємства та його структурних підрозділів щодо досягнення бажаних ESG-показників. Досягнення таких показників буде сприяти залученню підприємством сталих інвестицій.

Іншою специфічною функцією внутрішньогосподарського договору є правореалізаційна функція. В науковій літературі висловлена думка відносно того, що «локальні нормативні акти приймаються, в основному, для виконання нормативно-правового акту, який наділений більшою юридичною силою (як правило, законодавчого акту), в якому зазначається на необхідність (можливість) прийняття такого акту (наприклад, правила внутрішнього трудового розпорядку, локальні акти у сфері охорони праці тощо)» [13, с. 182]. Так, дійсно однією з підстав укладення такого локального акту як внутрішньогосподарський договір є забезпечення реалізації в межах внутрішніх організаційно-господарських правовідносин вимог, що були встановлені нормативно-правовими актами.

До прикладу, ст. 9 Закону України «Про енергетичну ефективність» від 21.10.2021 № 1818-IX визначає, що з метою забезпечення сталого підвищення енергоефективності кінцевого споживання енергії Кабінетом Міністрів України встановлюється цільовий показник щорічного скорочення споживання енергії задля досягнення кого зобов'язальні сторони забезпечують щорічне скорочення споживання енергії зокрема шляхом впровадження прийнятних енергоефективних заходів на рівні кінцевих споживачів енергії [14]. З метою дотримання вказаних законодавчих вимог підприємство у внутрішньогосподарському договорі може встановити прийняття структурними підрозділами на себе обов'язку по підвищенню енергоефективності. Також в цьому договорі можуть бути передбачені положення як про відповідальність за недотримання вказаного обов'язку, так і стимулюючі засоби у разі його виконання.

Ще однією специфічною функцією внутрішньогосподарського договору, що витікає зі всіх попередніх та відображає його основне функціональне призначення є координаційно-організаційна функція. Вона проявляється в тому, що в межах внутрішньогосподарського договору визначається порядок взаємодії підприємства та структурних підрозділів, а також його структурних підрозділів між собою, здійснюється розподіл завдань, повноважень та відповідальності між ними, встановлюються відповідні внутрішні процедури та механізми забезпечення ефективності господарської діяльності тощо.

Висновки. Внутрішньогосподарський договір це особливий вид локального акту, яким опосередковується, з поміж іншого, провадження концепції сталого розвитку на мікроекономічному рівні, що в умовах війни та повоєнного відновлення є особливо важливим для залучення сталих інвестицій. Вказаний локальний акт вирізняється в системі локальних актів підприємства особливим способом формування свого змісту – він формується в результаті узгодження волі двох або більше сторін, а відтак відноситься до групи багатосторонніх локальних актів.

При формуванні змісту внутрішньогосподарського договору важливо враховувати особливості, пов'язані зі специфікою його функціонального призначення, а саме: 1) формування змісту такого договору відбувається не лише шляхом узгодження волі сторін, а й з врахуванням корпоративних цілей підприємства, його внутрішніх політик, локальних актів та управлінських рішень; 2) процедура погодження умов внутрішньогосподарського договору крім етапів оферти та акцепту, що притаманно господарському договору, може мати ще етапи погодження положень договору з органами управління підприємством, іншими структурними одиницями тощо.

Видається доцільним в межах окремого закону, що врегулюватиме сферу локальної нормотворчості визначити примірні форми внутрішньогосподарських договорів в яких зокрема буду встановлені й їх істотні умови. Такі істотні умови будуть залежати від конкретного виду договору та його функціонального призначення.

Особливості внутрішньогосподарського договору проявляються також у його функціях. Він виконує загальні функції до яких відносяться: ініціативна, програмно-координаційна, інформаційна, правозахисна, а також специфічні функції до яких відносяться: стратегічна, правореалізаційна, координаційно-організаційна та функція правового інструменту (засобу) децентралізованого планування.

Перспективним напрямом подальших досліджень є визначення спільних та відмінних рис внутрішньогосподарського договору з іншими локальними актами підприємства.

Література:

1. 50 Key ESG & Sustainability Statistics You Need in 2026. *United Nations Global Leadership & ESG Programme (UNGLEP)*. URL: <https://www.unglep.org/GYSCATalentPool/info.aspx?itemid=850> (дата звернення: 23.06.2026).
2. Corporate Sustainability in Europe: 8 ESG Trends Defining 2026 and the Years Ahead. *Center of Sustainability and Excellence*. URL: <https://cse-net.org/corporate-sustainability-europe-esg-trends-2026/> (дата звернення: 23.06.2026).
3. Мерцалов Д. Ю. Принцип правової визначеності як складова верховенства права. *Український політико-правовий дискурс*. 2025. № 10. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15255431> (дата звернення: 23.06.2026).
4. Сіроха Д. І. Локальні нормативно-правові акти: сутність та соціальне призначення. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2019. Т. 2, № 41. С. 47–50.
5. Про колективні угоди та договори : Закон України від 23.02.2023 № 2937-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2937-20#Text> (дата звернення: 23.06.2026).
6. Про соціальний діалог в Україні : Закон України від 23.12.2010 № 2862-VI : станом на 26 груд. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2862-17#Text> (дата звернення: 23.06.2026).

7. Попович Т. Г. Локальні акти юридичних осіб як елемент системи корпоративного управління: на прикладі впровадження. *Юридична Україна*. 2025. № 10. С. 52–58.
8. Господарський кодекс України : Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV : станом на 28 серп. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 23.06.2026).
9. Про затвердження Правил роздрібного ринку електричної енергії : Постанова Нац. коміс., що здійснює держ. регулювання у сферах енергетики та комунал. послуг від 14.03.2018 № 312 : станом на 1 груд. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0312874-18#Text> (дата звернення: 23.06.2026).
10. Марченко С. Д. Нові форми організації праці в сільському господарстві України у 80-х роках XX століття. *ВІСНИК МАРИУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ СЕРІЯ: ІСТОРІЯ. ПОЛІТОЛОГІЯ*. 2018. № 21. С. 44–51.
11. Щербина В. С. Господарське право : підручник. 6-те вид. Київ : Юрінком Інтер, 2013. 640 с.
12. Внутрішньоекономічний розрахунок у готельно-ресторанному бізнесі: модель організації / М. М. Кучер та ін. *Системи та технології*. 2026. Т. 72, № 2. С. 402–409.
13. Сіроха Д. І. Юридична природа корпоративних норм та їх місце у системі локального нормотворення. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2016. № 32. С. 176–184.
14. Про енергетичну ефективність : Закон України від 21.10.2021 № 1818-IX : станом на 11 берез. 2026 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1818-20#Text> (дата звернення: 23.06.2026).

Dolhert V. Features of an internal economic agreement as a local act of an enterprise

Summary. The article is devoted to the study of the features of the formation of the content of an internal economic agreement, the definition of its functions and the clarification of its features as a local act in the system of local legal regulation of the enterprise's activities. It is argued that the disclosure of these issues will have a positive impact on legal certainty in the field of local rule-making, which will make it possible to clearly determine the spheres and boundaries of application of an internal economic agreement, as well as its functional purpose, which will avoid conflicts in the situation of applying different types of local acts.

It is established that an internal economic agreement is distinguished from other local acts of an enterprise by a special

way of forming its content, which is due to its specific form. It is found that the content of an internal economic agreement is formed as a result of the coordination of the will of two or more parties, and therefore it is concluded that it belongs to the group of multilateral local acts.

It is revealed that, unlike an employment contract, the issues of forming the content of an internal economic agreement are not regulated by the norms of the current legislation of Ukraine, and therefore, as of today, enterprises must regulate them independently. It was determined that when forming the content of an internal economic agreement, it is important to take into account the features associated with the specifics of its functional purpose, namely: 1) the formation of the content of such an agreement occurs not only by agreeing the will of the parties, but also taking into account the corporate goals of the enterprise, its internal policies, local acts and management decisions; 2) the procedure for agreeing the terms of an internal economic agreement, in addition to the stages of offer and acceptance, which is inherent in an economic agreement, may also have stages of agreeing the provisions of the agreement with the management bodies of the enterprise, other structural units, etc.

It is proposed to determine, within the framework of a separate law that will regulate the sphere of local rulemaking, exemplary forms of internal economic agreement, in which their essential conditions will be established, in particular. It was found that the essential conditions will depend on the specific type of agreement and its functional purpose. It was concluded that the only common essential condition for them will be the condition on the subject of the agreement, and all other conditions will be derived from the specific subject.

It has been determined that the internal economic agreement performs general functions, which include: initiative, program-coordination, information, human rights, as well as specific functions, which include: strategic, law-implementation, coordination-organizational, and the function of a legal instrument (means) of decentralized planning.

Key words: sustainable development, ESG, sustainable investments, local act, internal economic agreement, functions, content, essential terms.

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Дата першого надходження статті до видання: 28.06.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 15.07.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 10.09.2026